

درس ۶ : ای وطن

بسمه تعالی

واژه نامه

۱. نگهبان : محافظ

۲. مایه : منشا - دلیل - سبب

۳. صادقانه : راست - بی کلک

۴. جان پناه : سنگر - پناهگاه

۵. جاودانه : جاویدان - همیشگی

۶. رویش : رویدن

۷. غرور : خودپسندی

هم خانواده

۱. حافظ : محافظت ، حفاظ

۲. شعر : شاعر ، مشاعره

۳. عاشق : معشوق ، عشق

۴. مثل : تمثیل

www.my-dars.ir

متضاد

پاک ≠ آلوده

آزادی ≠ اسارت

غصه ≠ شادی

بلند ≠ کوتاه

تاریخ ادبیات

نادر ابراهیمی :

نویسنده و سینماگر معاصر ، متولد ۱۳۱۵ در تهران است. او در زمینه داستان های کودک و نوجوان فعالیت می کرد نخستین کتابش با نام « **خانه ای برای شب** » در سال ۱۳۴۱ نوشت .

بعضی از کتاب هایی که برای نوجوانان نوشته عبارت است از: کلاغ ها و سنجاب ها ، دور از خانه، مامان من چرا بزرگ نمی شوم، قصه های سار و سیب و...

پس از انقلاب زندگی نامه ی امام خمینی(ره) را با نام « **سه دیدار با مردمی که از باور ما می آمد.**» نوشت. او در سال ۱۳۸۷ در تهران درگذشت.

www.my-dars.ir

دانش زبانی

حرف ندا :

حرف ندا حرفی است که برای صدا زدن و خواندن کسی یا چیزی به کار می‌رود.

پرکاربردترین آنها در زبان فارسی عبارتند از: ای، یا (بر گرفته از عربی)، آی، ا.

حروف ندا بر سر بعضی اسم‌ها درمی‌آیند و از این نظر که قبل یا بعد از آن بیایند، به دو دسته

تقسیم می‌شوند:

۱. حروفی که قبل از اسم می‌آیند، مانند: یا، ای

۲. حرفی که بعد از اسم می‌آید: ا.

دسته ی دوم

دسته ی اوّل

اسم	حرف ندا	مثال	اسم	حرف ندا	مثال
خدا	ا	خدایا	ای دوستان	ای	دوستان
حافظ	ا	حافظا	آی مردم	آی	مردم
دل	ا	دلا	یا علی	یا	علی

توجه :

به واژه ای که بعد از حرف ندا می‌آید، منادا می‌گویند.

گاه منادا بدون نشانه می‌آید. مثال: حسن! درست را بخوان.

منادا

معنی شعر ای وطن

ای وطن

ای وطن، تو سلام من سرود من و

نگهبان وجود من هستی

تو غم و شادی من و

دلیل آزادی من هستی

تو دلیل زنده بودن من هستی

تو همچون سرود و ترانه ی صادقانه هستی

تو دلیل زنده ماندن من

و پناهگاه همیشگی من هستی

ای وطن

تو مانند رویدن گیاهان در بهاران (آرایه: تشبیه ، وطن به رویش گیاهان در بهار)

و مانند روح در هر بدن هستی (آرایه: تشبیه ، وطن به روح در بدن تشبیه شده است.)

ای وطن تو مانند بوی خوش گلها (آرایه: تشبیه ، وطن به عطر گلها تشبیه شده است.)

و سبزی چمن هستی (آرایه: تشبیه ، وطن به سبزی چمن تشبیه شده است.)

ای وطن

ای وطنی که مثل رازی هستی که در شعر حافظ است،

مثل آواز قناری زیبا هستی،

مانند خوش ترین یاد ها در یاد می مانی

مثل باران بهاری، شادابی (آرایه: تشبیه)

ای وطن

ای وطنی که مثل غم از دست دادن در مرگ مادر هستی،

مثل کوهی از غصه هایی

و مثل سربازان عاشقی هستی

که قهرمان قصه ها می شوند (آرایه: تشبیه)

ای وطن

ای وطن تو مانند آواز بلند

www.my-dars.ir

از قله های پاک بلند هستی،

بسیار با غرور و با گذشتی

و مانند خاک باوفا هستی (آرایه: تشبیه)

تاریخ ادبیات

ابوحامد امام محمد غزالی :

متفکر و فیلسوف بزرگ ایرانی در قرن پنجم و اوایل قرن ششم هجری قمری می زیست وی بافنده بود و لقب غزالی را به خاطر پیشه ی پدر به او دادند. او برای تحصیل از زادگاهش خراسان به گرگان رفت. در راه بازگشت دزد به کاروان زد و همه ی کتاب های او را برد. از رئیس دزدان خواست که دفتر یادداشت های مهمّش را به او بدهد؛ اما او گفت که این چه علمی است که می توان دزدید. بعد از آن غزالی علم را چنان فرا گرفت که نیاز به نوشتن نباشد. آثار غزالی عبارت اند از « احیاءالعلوم الدّین » یا « کیمیای سعادت » ، « نصیحت الملوک » ، « تهافت الفلاسفه » و....

مجموعه ی آثار غزالی را تا ۴۰۰جلد نیز نوشته اند.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

طراح: خاموشی بناب

درس ۱ : دریا قلی

بِسْمِ تَعَالَى

هم خانواده

واژه نامه

آثار : اثر

اشغال : مشغول - مشغله

جوامع : جامعه - اجتماع

حاشیه : حواشی

شهید : شاهد - مشهود - شهادت

کهن : کهنه

محاصره : حصار - محصور

مقدس : تقدس - قدس - قداست

نفوذ : نافذ

وسعت : وسیع

هدف : اهداف

چله : ریسمان - بند

کوی : محله

آلکن : کسی که زبانش هنگام حرف زدن می گیرد.

بعثی : نام گروهی از دشمنان ایران در عراق

مُحاصره : اطراف کسی یا چیزی را احاطه کردن

اوراق فروش : شغلی که در آن اجزای فرسوده ی ماشین را خرید و

فروش می کنند.

ارج می نهد : با ارزش می داند.

پاسداری : نگهبانی - محافظت

کهن : قدیمی

درنگ : دیر کردن - تأخیر

تصمیم بهنگام : تصمیم به موقع

تیر فرود آمد : پایین آمد - اصابت کرد - تیر نشست

جنگ تحمیلی : جنگی که ناخواسته به ما تحمیل شد.

حاشیه : اطراف

دلیرانه : با شجاعت و دلیری

گشتی : مأموران گشت و دیدبانی

ناگوار : بد - ناخوشایند

نام آور : مشهور - نامدار

وسعت : گستردگی و بزرگی

همّت : اراده ی قوی

متضاد

نام آور $\neq$ ناشناس - گمنام

ناگوار $\neq$ گوارا

قالب شعر : قطعه

معنی ابیات دریاقلی

- ۱- دریاقلی! رکاب بزن و با کمک گرفتن از حضرت علی(ع) برای رسیدن به هدفت ایمان داشته باش. دین و کشور عزیزمان منتظره اراده ی قوی تو است. آرایه:(دریاقلی: منادا بدون نشانه ی ندا) (کنایه: چشم انتظار بودن کنایه از منتظر بودن) (جان بخشی: دین و کشور چشم انتظارند)
- ۲- اگر درنگ کنی و دیر برسی، فردا کوجه های شهر، میدان جنگ تن به تن و تانک با تن می شود. آرایه: واج آرایه: درحروف «ت» و «ن»
- ۳- اگر در راه توقف کنی و هوا روشن شود، شهری که در آن خاطره های زیادی داری نابود می شود. آرایه: کنایه (روشن شدن تکلیف شهر کنایه از نابودی شهر)
- ۴- دریاقلی نام تو به گستردگی و بزرگی دریاست. نام تو آنقدر بزرگ است که تاریخ هم هنگام گفتن نام تو زبانش به بند می آید. آرایه: جان بخشی (تاریخ انسانی است که زبانش به بند می آید). تشبیه (نام تو مانند دریا وسیع است).

نشانه های نگارشی

دانش زبانی

- نشانه های نگارشی، علامت ها و نشانه هایی هستند که خواندن، فهم و درک معنی مطالب را آسان می کنند.
تعدادی از نشانه های نگارشی پر کاربرد :
- ۱- نقطه (.) : نشانه ای که در پایان جمله استفاده می شود و نشانه ی توقف در خواندن است.
  - ۲- ویرگول یا درنگ نما (،) : نشانه ای که برای درنگ میان عبارات یا جمله ها استفاده می شود. هم چنین برای داکردن کلمه یا عبارت توضیحی یا برای جداکردن اسم اشخاص و .... نیز به کار می رود.
  - ۳- دونقطه (:): قبل از نقل قول مستقیم، هنگام توضیح دادن، شمردن اجزای یک چیز و زمان معنی کردن کلمه استفاده می شود.
  - ۴- علامت سوال (?): در پایان جمله های پرسشی، برای نشان دادن شک و تردید و ریشخند و .... به کار می روند.
  - ۵- علامت تعجب (!): در جملاتی که بیانگر یکی از حالات عاطفی مانند: آفرین، تأکید، افسوس، آرزو، دعا، ندا و .... باشند؛ به کار می رود.
  - ۶- نقطه ویرگول (;): برای جداکردن جمله هایی که از جهت ساختمان و مفهوم مستقل به نظر می رسند ولی در یک عبارت طولانی بستگی معنایی دارند. در بیان توضیح و مثال پیش از کلمه هایی مانند «مثلاً»، «فرضاً»، «یعنی» و ...
  - ۷- گیومه « »: نمادی در نشانه گذاری است که برای دو منظور به کار می رود: سخنی که به طور مستقیم از جایی یا کسی نقل شود (نقل قول مستقیم) و یا اسمها، لغات و واژگان خاص، عنوان ها، اصطلاحات فنی یا علمی (فقط برای بار اول) در نگارش فارسی، فقط از گیومه «» استفاده می کنند، نه از نشان نقل قول انگلیسی ("").
معمولاً در کیبوردهای فارسی برای تایپ گیومه از ترکیب کلیدهای شیفت با حروف L و K استفاده می کنند.
- نکته: توجه نکردن به علامت های نگارشی ممکن است معنی جمله را کاملاً تغییر بدهد یا باعث سوء تفاهم بشود. مثال:
بخشش، لازم نیست اعدامش کنید. بخشش لازم نیست، اعدامش کنید.
با توجه به جایگاه قرار گرفتن ویرگول(،) زندگی یک انسان می تواند از بین برود یا نجات پیدا کند.

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

@ASRschool2